Contributed by Freddy De Pauw
dinsdag, 20 mei 2003 -

Rechts heeft snel de uitleg gevonden voor de nederlaag van de groenen in de federale verkiezingen, ze zijn namelijk “te integristisch” geweest, ze hebben teveel regels willen opleggen, enz. Bij Agalev spreken sommigen dat onrechtstreeks niet tegen, ze wijten de nederlaag aan de succesrijke campagne van CD&V en VLD tegen de groenen; het groene kiezerspubliek zou dat dus geloofd hebben.

Deze keer vind ik dat pater Versteylen, een van de grondleggers van politiek groen, gelijk heeft. Hij wijt de nederlaag vooral aan het feit dat de Agalev-politici in de paars-groene coalitie het verschil nièt gemaakt hebben. Hij verwijst daarbij naar het dossier Doel waar Agalev de belangen van het havenkapitalisme liet voorgaan op het behoud van het dorp – waarmee Agalev een verkiezingsbelofte inslikte.

Doel is niet het enige dossier waarin Agalev het verschil nièt maakte. De wapenleveringen liggen nog vers in het geheugen. Enkele Agalev-ers wilden het verschil maken bij de Amerikaanse wapentransporten via ons land voor de oorlog in Irak. Maar zijn collega’s lieten Peter Vanhoute in de kou staan. Nochtans hadden Agalev en Ecolo daar het verschil wel kunnen maken, maar ze vonden het behoud van hun ambtelijke posities belangrijker dan hun politieke posities. Er was vaker de indruk dat een deel van Agalev vooral uit was op de bescherming van “postjes” – er zijn alleszins enkele bedenkelijke voorbeelden van Agalev-kopstukken die in lucratieve posities geland zijn. De vertoning van de afdeling Antwerpen in de mini-crisis was daar een kleine illustratie van.

Integristisch inzake verdediging van leefmilieu en landschap? De toegevingen aan de Boerenbond (de kwetsbare gebieden, bijv.) en aan de lobby’s van de bouwovertreders volgden elkaar op. Zeker, Agalev was kop van jut op de reactionaire betoging in Gent een week voor de verkiezingen waar boeren, jagers en compagnie in gezelschap van een pak rechtse polithici (onder wie minister Gabriels) de vrije hand eisten voor verdere vernieling van het milieu.

Maar het volstaat te kijken naar de rapporten van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en die van de EU om een balans te maken. Op zeer veel belangrijke punten inzake water en lucht staat Belgie op de laatste of toch bijna plaats voor het naleven van de EU-voorschriften. Er is veel gepraat over nieuwe energiebronnen, maar probeer maar eens met zonne-energie te werken. Zelf heb ik een poging gedaan, maar een (groene) bureaucratie maakte dat onmogelijk. Geen wonder dat Belgie ook op dat vlak achteraan bengelt.

Kortom, volgens mij dient Agalev niet zozeer schuldigen elders te zoeken, maar moet het in eigen boezem te kijken.

Het enorme verlies van Agalev is zogoed als volledig naar sp.a-spirit gegaan. Denken die ontgoochelde kiezers dan dat dit kartel de beginselen van Agalev beter zal naleven? Allicht niet, maar een partij als Agalev moet er nu eenmaal rekening mee houden dat zij, meer dan een sociaal-democratische partij met haar lange geschiedenis van toegevingen, beoordeeld wordt op de naleving van haar beginselen.

Links van paars-groen

De ontgoochelde kiezers van Agalev zijn alleszins niet naar links opgeschoven. Links van paars-groen is er geen enkele reden tot juichen. De LSP zegt tevreden te zijn omdat ze naambekendheid heeft verworven, wat alleen maar wil zeggen dat men snel tevreden is, ongeacht de resultaten. Het bevestigt ook dat LSP alleen maar deelneemt aan verkiezingen om het eigen etiket naar voor te schuiven, niet om een geloofwaardig alternatief links van sociaal-democratie en groenen op te bouwen.

Bij Resist en PVDA wordt enige tevredenheid ‘getoond’. Die is alleszins niet verantwoord door de resultaten. Op nationaal (Vlaams) vlak haalt Resist in de senaat minder dan de PVDA vorige keer. De PVDA haalt buiten Antwerpen voor de Kamer ook minder dan de al erg bescheiden resultaten van

1999. “Dat komt omdat we weinig campagne hebben gevoerd, onze militanten werkten aan de campagne van Resist”, zegden ze bij de Oost-Vlaamse PVDA ter verontschuldiging.

Om toch “tevreden te zijn” wordt verwezen naar Resist in Antwerpen. In de kieskring (provincie) Antwerpen haalt Resist (AEL en PVDA) voor de Kamer 10.059 stemmen (8.958 vorige keer voor PVDA alleen). Voor de senaat zijn er dat 9.313 (vorige keer 9.560). Maar in het kanton Antwerpen ligt dat anders: 6.423 voor Resist (4.719 vorige keer) in de senaat, 6.848 voor de Kamer (4.346 vorige keer). In Mechelen en Boom haalt Resist iets meer dan de PVDA vorig keer. Dat kan zeer moeilijk een doorbraak van het ‘kartel’ worden genoemd, de “doorbraak” is marginaal en vooral zeer lokaal, terwijl overal elders in Vlaanderen achteruitgang wordt vastgesteld.

De uitleg ligt natuurlijk voor de hand: de media en de moddercampagne tegen de AEL. De timing van de “onthullingen” over witwaspraktijken van een bedrijf waarin de broer van Abou Jahjah werkt, is inderdaad erg bedenkelijk. Maar heeft dat kiezers weggejaagd? Voor de rest hebben de media verhoudingsgewijs ruim aandacht besteed aan de campagne van Resist, ook de VRT – zowel radio als tv – hebben de lijst behoorlijk aan bod laten komen. Er is alleszins voor naambekendheid gezorgd.

Hopelijk zullen militanten van zowel AEL als PVDA uit de resultaten de les trekken dat het opbouwen van een links alternatief dat strijdt tegen àlle vormen van uitbuiting en discriminatie een andere, minder sectaire, aanpak vergt.